

inur - og fáa alt það, teir ynskja at vita. T.d. kann hugsast, at onkur í "toppinum" ynskir at fáa allar upplýsingar um ein ávísan bólk í samfelagnum t.d. kommunistar, homoseksuellar osfr. Hann kann fá gjøgnum skrásetingina í EDV fáa hesar upplýsingar og brúka teir.

Vit mugu gera okkum heilt greitt, at ein tílíkur útviklingur kann føra til eitt einaræðisstýri. Tí mugu vit byrgja upp fyri, at eitt tílíkt misbrúk kann gerast veruleiki. Hetta kann m.a. gerast við lógum, við sáttmálum millum arbeiðsgevarar og arbeiðarar osfr. Jussi Merklin vísir í hesum sambandi á, at tað í Danmark eru gjørd ávís framtig á hesi leið, men enn væntar nogv. Í lótni eru ætlanir í gongd um at fáa betri eftirlit og tamarhald á EDV-útviklinginum í Danmark.

-Nú mugu tit ikki misskilja meg, sigur Jussi Merklin viðari, og trúgva at eg vil føða einum útviklingi, sum onkur vil kalla "náttúrligan".

-Eg eri demokratúr út í fingraspiðsarnar og haldi, at fólkaraðið er tað einasta rætta og einasta gongda leið fyri menniskjuni. EDV er ikki nakað heilt náttúrligt, sum skal hava møguleika at útvikla seg uttan at menniskja hevur ein finger við í spælinum. Tað er veruliga so galið, at fyri summi fólk er trúgvinn uppá EDV næstan religiøs.

Tað er tó ein sannroynd at EDV áyri hvønn dag gerst stóðugt biligari at keypa, tað er skjótari at arbeiða við og lætari, so í næstu framtíð verða tað nogv, sum hava møguleika at gera bráð av hesum teknikki.

Útviklingurin er komin so langt, at eg í dag kann hava aláar upplýsingar um allar danir í eini lítli tasku ella fyri tað í einum brævbjálva í lunnanum. Hugsio tykkum, at fáa tit fullfíggaða EDV-skráseting av øllum føroyingum, so kann ein hava allar hesar upplýsingar í lunnanum.

Orsøkin til at hetta er gjørligt eru nøkur ávís mikrokortbónd, sum milliónir av upplýsingum kunnu standa á.

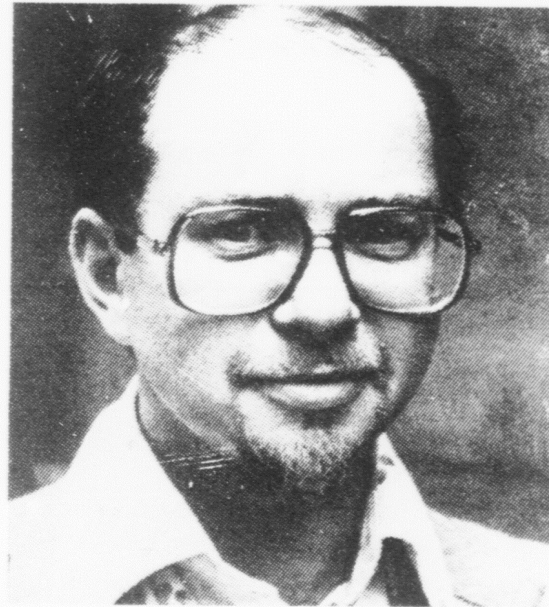
-Men er EDV kortini ikki eint heilt neutralt amboð, sum vit kunnu brúka til felags nyttu, kundi so onkur kortini spurt og til tað vil eg bert siga, heldur Jussi Merklin fram, at taka vit t.d. ein knív, so er hann í fyrstu at lugu eitt "neutralt" amboð. Vit spyrja smør uppá bryð við honum. Men vit kunnu haftrat brúka knívin til at drepa við. TVS, vit kunnu misbrúka nýtsluna av honum. Taka vit dynamitt. So kunnu vit brúka tað til at spreingja ein tunnill við. Haraftrat kunnu vit brúka tað til at spreingja menniskju í luftina við. Og somuleiðis er við EDV.

Alla tíðina roynir Jussi Merklin við dønum og væl umhugsaðum grundgevingum at geva einum ta fatan, at EDV er eitt amboð, sum vit lættliga kunnu misbrúka, gera vit okkum ikki greitt, hvørjar avleiðingar hesin teknikkur kann bera við sær.

Vit hóma nú, hvørjar fylgjurnar kunnu vera av at brúka og misbrúka EDV. Menniskju gerast arbeiðsleysi - í hundræðisundtali - sjálvt arbeiði við EDV elvir til sálarligan og fysiskan mein - og síðani tað, sum er kanska av serliðum áhuga fyri føroyingar í hesum døgum, nú tosa verður um at skráseta m.a. sjúkradagar á arbeiðs plássum.

Jussi Merklin vísir her á, at júst her eru vit við ein av kjarnunum í sjálvum málinum, nevniliga, at leiðslan, toppurin á eini fyrirkøku, einum virki ella øðrum við at brúka upplýsingar frá EDV kann skalta og valta við arbeiðsfólkinum sum hon ynskir tað.

-Eg eri bangin fyri, at leiðslan á einum virki sum av ávísu orsøkum ynskir at siga fólk upp, tá lættliga kann velja tey fólk út, sum antin ikki eru best fyri - kanska oftari sjúk - ella hava ávísar politiskar áskoðanir - og koyra hesi

Jussi Merklin starvaðist í tíðarskeiðinum 1971-78 í danska innanríkisráðnum og fíggaráðnum sum serfrøðingur í EDV-trygdarspurningum. Hann hevur sjálvur verið við at byggja upp statsligu EDV-skipanina, men hevur nú, í bókum og ritgerðum ávarða móti tí vanda, sum tílík EDV-skráseting kann føra til. Hann hevur m.a. skrivað bøkurnar "Registerstaten Danmark" og "Demokratiet undergraves oppefra".

fólk fyrst, tí leiðsluni ikki hóvar hesi fólk.

-Her síggja vit, hvussu EDV-útviklingurin kann føra okkum vurtur frá tí demokrati, sum vit jú ynskja. Men hvat er tað fyri eitt demokrati, sum fyrst setur tey veiku, sjúku og minniluta-bólkar til viks. Tá eru vit í "diktaturstatens filosofi" og í fóðanetunum á Hitler og hansra líkum.

Í veruleikanum er vandin við EDV, at tað er toppurin, leiðslan og tey fáu í samfelagnum, sum frammanundan hava nógv vald, ið sleppa at økja og staðfesta hetta vald. Tað verður arbeiðarin og demokratið, sum verður við sviðið soð, tá avtornar. Arbeiðarin er vorðin trælur og ein ro-bottur, sum "leiðslan" kann skalta og valta við segði Jussi Merklin á tíðindafundinum. Spurdur um tað ikki er rætt at útbýggja við EDV í Føroyum segði hann, at fyri eitt land við so fáum íbúgvum er tað ein spurningur, um hetta ikki er betri ógjørt. Í Danmark verður í dag mett, at tað ikki loysir seg at útbýggja munandi við EDV, har tað búgvar undir 100.000 í íbúgvum.

-Annars haldi eg at tað er av stórum týðningi, at tit fáa eitt kjak í gongd um henda spurning í Føroyum, áðrenn útviklingurin hevur fingið so fríar ræsir, at tit ikki hava tamarhald á honum, endar Jussi Merklin.

Á Føroyaferðini skal Jussi Merklin hava fyrilestrar á fleiri plássum. Hann fer aftur til Danmarkar fyrst í næstu viku.